

**Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Кафедра теорії і методики навчання мистецьких дисциплін**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Приймальної комісії
Бердянського державного
педагогічного університету
27 березня 2020

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
з дисципліни
«Теорія і методика народно-сценічного танцю»

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: 014 Середня освіта (Хореографія)

Бердянськ – 2020

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Зміст фахового вступного випробування	5
3. Критерії оцінювання	6
4. Список рекомендованої літератури	9

1. Пояснювальна записка

Мета фахового вступного випробування на здобуття освітнього ступеня магістра: з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання за освітнім ступенем бакалавра або магістра (освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста) з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем магістра спеціальності 014 Середня освіта (Хореографія) в межах ліцензованого обсягу.

Форма фахового випробування - тестування.

Тест – це завдання стандартної форми, виконання якого дає можливість виявити рівень сформованості знань, умінь, навичок.

Час виконання тестових завдань – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест складається із 90 завдань, з яких – 85 тестів закритого типу (з альтернативними вибірковими відповідями в 4-х варіантах) та 5 тестів відкритого типу (виявлення рівня знань вступників з основ наукових досліджень, вмінь визначати предмет та об'єкт до запропонованої викладачем теми наукового дослідження; виявлення рівня виконавської майстерності шляхом виконання завчасно підготовленої етюдної форми, створеної на лексиці народного танцю; виявлення рівня розвитку творчих та акторських здібностей вступника (імпровізація на задану тему); виявлення рівня методичної підготовки (складання та виконання вправ екзерсису біля станка); виявлення рівня балетмейстерських знань та вмінь (розробка та запис програми хореографічного етюду за відповідною тематикою).

Приклади тестових завдань

21. Вкажіть, коли і ким було видано підручник «Основи характерного танцю»:

А. А. Бочаровим, А. Ширяєвим, А. Лопуховим (1939).

Б. К. Зацепіною, А. Клімовим, К. Ріхтером (1940).

В. Т. Ткаченко, Г. Іноземцевим, В. Курбетом (1938).

Г. Л. Богатковою, Е. Васильєвою, К. Гасаповим (1939).

86. Скласти та виконати комбінацію рііє біля станка в білоруському характері (24 такти, м/р – 4/4).

Перелік дисциплін, що виносяться на фахове вступне випробування «Теорія і методика народно-сценічного танцю»:

1. «Теорія і методика класичного танцю».
2. «Теорія і методика народно-сценічного танцю».
3. «Теорія і методика українського народного танцю».
4. «Мистецтво балетмейстера».

Вимоги до відповіді вступника

Під час тестування вступник повинен показати:

а) чітке знання теоретичних та методичних основ дисциплін хореографічного циклу, передбачених програмою;

б) вміння методично грамотно розробляти та технічно вірно виконувати танцювальні комбінації народно-сценічного та українського народного танцю, грамотно працювати з акомпаніатором та музичними технічними засобами;

в) вміння чітко, технічно, легко виконувати танцювальні рухи, враховуючи темп, динамічні відтінки, метроритмічні особливості музичного твору; відтворювати художній образ танцювального номеру, яскравою виразністю міміки та експресивною насиченістю танцювальних рухів, відповідно до національних та регіональних особливостей;

г) наявність хореографічних вмінь і навичок, передбачених державними стандартами, вміння застосовувати хореографічні терміни, традиційні та інноваційні методи та прийоми при розв'язуванні практичних вправ та творчих завдань;

д) вміння індивідуально підходити до виконання творчих завдань в межах програми випробування.

2. Зміст фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування має комплексний характер і включає 95 тестових, 3 практичних і 2 творчих завдання.

Практичні та творчі завдання

Завдання 1. Передбачає виявлення рівня знань вступників з основ наукових досліджень, вмінь визначати предмет та об'єкт запропонованої викладачем теми наукового дослідження.

Зразки наукових тем:

1. Педагогічні засади формування творчої діяльності підлітків засобами народного танцю.
2. Формування педагогічної майстерності викладача народно-сценічного танцю.
3. Український народний танок як засіб розвитку творчої активності дітей в умовах нової української школи.
4. Формування у дітей 5-6 років мотивації до занять народно-сценічним танцем.
5. Виховання у молодших школярів позитивного ставлення до традицій і звичаїв українського народу у процесі хореографічної діяльності.
6. Виховання патріотичних почуттів засобами народно-сценічного танцю.

Завдання 2. Передбачає виявлення рівня виконавської майстерності вступників шляхом виконання ними завчасно підготовленої етюдної форми, створеної на лексиці народно-сценічного танцю будь-якої національності.

Завдання 3. Передбачає виявлення рівня розвитку творчих та акторських здібностей вступника (імпровізація на задану тему).

Завдання 4. Передбачає виявлення знань та вмінь вступників з методики складання та виконання комбінацій для розігріву за завданням екзаменатора:

- скласти тренувальну вправу біля станка: plie (demi, grand)
- скласти тренувальну вправу біля станка: battement tendus (1,4,2)
- скласти тренувальну вправу біля станка: battement tendus (3-5)
- скласти тренувальну вправу біля станка: battement tendusjetes
- скласти тренувальну вправу біля станка: rond de jambe parterre i rand de pied
- скласти тренувальну вправу біля станка: зиг заги, pas tortille (па торт'є)
- скласти тренувальну вправу біля станка: підготовка до «вірьовочки» та «вірьовочка»
- скласти тренувальну вправу біля станка: flic-flac (вправи з ненапруженою стопою)
- скласти тренувальну вправу біля станка: battement fondues
- скласти тренувальну вправу біля станка: дрібні вистукування
- скласти тренувальну вправу біля станка: battement developpes
- скласти тренувальну вправу біля станка: grand battement jetes.

Завдання 5: Передбачає виявлення навичок балетмейстерської майстерності, вміння визначати тему та мету хореографічної композиції народно-сценічного танцю, розробляти до неї програму стосовно законів драматургії.

3. Критерії оцінювання

Час виконання тестових завдань – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест складається із 90 завдань, з яких – 85 тестів закритого типу (з альтернативними вибірковими відповідями в 4-х варіантах) та 5 тестів відкритого типу (самостійна відповідь на питання, на утворення логічних пар, на визначення термінологічних понять, написання міні-творів, есе та інших форм творчої роботи).

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання	Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання
0	0	43	108
1	66	44	109
2	67	45	110
3	68	46	111
4	69	47	112
5	70	48	113
6	71	49	114
7	72	50	115

8	73	51	116
9	74	52	117
10	75	53	118
11	76	54	119
12	77	55	120
13	78	56	121
14	79	57	122
15	80	58	123
16	81	59	124
17	82	60	125
18	83	61	126
19	84	62	127
20	85	63	128
21	86	64	129
22	87	65	130
23	88	66	131
24	89	67	132
25	90	68	133
26	91	69	134
27	92	70	135
28	93	71	136
29	94	72	137
30	95	73	138
31	96	74	139
32	97	75	140
33	98	76	141
34	99	77	142
35	100	78	143
36	101	79	144
37	102	80	145
38	103	81	146
39	104	82	147
40	105	83	148
41	106	84	149
42	107	85	150

Від 86-го до 90-го завдання за кожну відповідь нараховується від 0 до 10 балів у залежності від повноти відповіді.

При виконанні першого практичного завдання враховується вміння вступника узгоджувати науковий апарат з темою дослідження, вміння володіти науковими термінами.

При виконанні другого завдання враховується: узгодження танцювальних рухів з темпом, акцентами, динамічними відтінками, метроритмічними особливостями музичного твору; єдність кульмінаційних моментів музичного

та хореографічного творів; відтворення художнього образу танцювального етюдів яскравою виразністю міміки та експресивною насиченістю танцювальних рухів, узгоджуючи з музикою, рухами та змістом композиції; чіткість, технічність (біомеханічно правильне, раціональне виконання), пластичність (розтяжка, стрибок, координація), легкість та плавність виконання танцювальних рухів і комбінацій, враховуючи темп і ритм; розмаїтість танцювальних рухів (фізичні вправи, танцювальні, сюжетно-образні, акробатичні та ін.), різноманітних малюнків і композиційних перебудов (при створенні вступниками художніх образів враховується кількість повторюваних танцювальних елементів); збагаченість лексичного матеріалу технічно складними рухами (дрібні вистукування, хлопавки, оберти, «трюки»); грамотне та гармонійне поєднання танцювальних елементів і рухів у комбінації та їх відповідність музичному матеріалу, національному характеру та жанру хореографії.

При виконанні третього завдання враховується рівень розвитку творчих та акторських здібностей вступника, вміння імпровізувати на задану тему, влучно знаходити виразні рухи, перевтілюватися у відповідний образ, застосовуючи підручний матеріал та реквізит.

При виконанні четвертого завдання враховується: грамотне та гармонійне поєднання танцювальних елементів у комбінацію, враховуючи функціональні особливості тренувальних вправ екзерсису; комбінування з іншими танцювальними рухами; відповідність положення корпусу, рук і голови в комбінації біля станка; відповідність національного характеру вправи музичному супроводу й танцювальній лексиці; вміння працювати з концертмейстером; знання методики виконання тренувальних вправ біля станка.

При виконанні п'ятого завдання враховується: знання законів драматургії; чіткість, відповідність архітектоніки; правильність формулювання мети та ідеї хореографічної композиції.

7,6 – 10 балів – завдання виконано повністю і оформлено належним чином, вступник вміє узгоджувати науковий апарат з темою дослідження, володіє науковими термінами; показав досконале володіння методикою розробки та виконання комбінацій народно-сценічного екзерсису, оригінальність балетмейстерської знахідки, її художньо-естетичну та навчально-виховну спрямованість; вміє імпровізувати на задану тему, влучно знаходити виразні рухи, перевтілюватися у відповідний образ, застосовуючи підручний матеріал та реквізит.

5,1 – 7,5 балів – завдання виконано повністю, але допущено незначні неточності у методиці або оформленні; або при належному оформленні завдання виконано не менш ніж на 80%;

2,6 – 5 балів – завдання виконано менш ніж на 60%, за умови належного оформлення; або не менш ніж на 80% якщо допущені незначні помилки під час висвітлення змісту завдання, показу танцювальних комбінацій або оформленні.

0 – 2,5 балів – завдання виконано менш ніж на 40%, без належного оформлення, зі значними помилками у змісті, а також відсутністю творчої ініціативи та самостійності мислення, слабким рівнем виконавської та акторської майстерності.

Отже, за 5 завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю вступник може набрати від 0 до 50 балів.

Остаточна конкурсна оцінка (**КО**) за 200-бальною шкалою (від 0 до 200) формується за формулою:

$$\mathbf{КО = 3Т + ВТ},$$

де **3Т** – бали за виконання завдань тесту з вибором однієї правильної (див. таблицю); **ВТ** – бали за виконання завдань тесту відкритої форми з розгорнутою відповіддю (від 86-го до 90-го).

4. Список рекомендованої літератури

1. Зубатов С. Основи викладання українського народно-сценічного танцю. К.: ПЖПК, 1995.
2. Балог К. Танці Закарпаття. К. : Мистецтво, 1986.
3. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю. К. : Мистецтво, 1996.
4. Василенко К. Український народний танець: підручник. К.: ІПК ПК, 1997.
5. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003.
6. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця, 2007.
7. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : Підручник. 2-е вид. К. : Альтерпрес, 2008.
8. Чміль В. А. Танці Запорізького краю в обробці З. Сизоненка. Мелітополь: ООО «Видавничий будинок ММД», 2005.
9. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: Навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України. К. : ДАКККіМ, 2006.
10. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2018. 208с.
11. Голдрич О. С. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. 2-е вид., доп. Львів: Сполом, 2006. 172 с.
12. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навчально-метод. посіб. з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень пед. університетів. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. 100 с.

Електронні ресурси

1. www.bdpu.org (сайт БДПУ, library)
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» (Львівський державний університет фізичної

культури, кафедра хореографії) . URL:
http://3w.ldufk.edu.ua/files/kafedry/kaf_khoreohrafii/tim_vykl_narodno_scenic_hnoho_tanciu/r_p.pdf .

3. Український народно-сценічний танець в хореографічних навчальних закладах. URL: <http://bo0k.net/index.php?bid=22384&chapter=1&p=achapter>.
4. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» (Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв). URL: <http://pandia.ru/text/79/482/25980.php>.